

Sygn. akt V Ca 463/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Fronczak (spr.)
Sędziowie:	SO Oskar Rudziński SR del. Agnieszka Wiśniewska

Protokolant: **st. sekr. sąd. Urszula Widulińska**

po rozpoznaniu w dniu **6 marca 2013 r.** w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) w L.

z udziałem K. D., kuratora spadku po Z. K.- adwokat M. K., (...)w W.(...)(...), (...)w W., (...) w K., (...), E. M.i K. W.

o stwierdzenie nabycia spadku po I. S.

na skutek apelacji K. D.

od postanowienia Sądu Rejonowego (...)w Warszawie

z dnia 26 września 2012 r. sygn. akt I Ns 993/10

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt V Ca 463/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca (...)w L.wniósł o otwarcie i ogłoszenie testamentu własnoręcznego z dnia 02 października 1985 r. oraz o stwierdzenie, że spadek po Irenie Z. S., zmarłej w dniu (...)r. w W., ostatnio stale zamieszkałej w W., ul.(...)na podstawie tegoż testamentu nabył on - w całości.

Uczestnicy postępowania K. D.i kurator spadku po uczestniczące postępowania Z. K.- adwokat M. K.wnieśli o stwierdzenie, że spadek po I. S.na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 02 października 1985 r. nabył w całości (...)w L..

Uczestnik postępowania (...), który — po sporządzeniu przez biegłego sądowego z zakresu badania pisma ręcznego opinii sądowej — nie kwestionował już własnoręczności sporządzenia przez I. S. testamentu z dnia 02 października 1985 r., zwrócił uwagę na zasadność skorzystania z dyspozycji art. 961 k.c.

Pozostali uczestnicy postępowania (...)w W.(...), (...)w W., (...)w K.i K. W. nie zajęli merytorycznego stanowiska w sprawie.

Uczestniczka postępowania E. M. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po I. S. na podstawie testamentu własnoręcznego dnia 28 czerwca 2007 r. na jej rzecz - w całości.

Postanowieniem z dnia 26 września 2012 r. Sąd Rejonowy (...)w Warszawie stwierdził, że spadek po I. S., z domu S., córce M.i J. zmarłej w dniu (...)roku w W. ostatnio stale zamieszkałej w W., ul. (...)na podstawie testamentu własnoręcznego z dnia 02 października 1985 roku, otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym (...)w Warszawie w dniu 26 września 2012 roku, nabył (...) w L. w całości oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego;

I. S., zmarła w dniu (...)r. w W., gdzie też ostatnio mieszkała przy ul. (...)W dacie śmierci była panną. Nie miała dzieci własnych, w tym pozamałżeńskich i przysposobionych. Rodzice jej zmarli przed nią. Miała brata T. S., który zmarł w dniu (...)w wieku 16 lat.

(...)pozostawiła testament własnoręczny sporządzony w dniu 02 października 1985 r.

W dniu 26 września 2012 r. Sąd Rejonowy (...)w Warszawie dokonał otwarcia i ogłoszenia powyższego testamentu, sporządzając z tej czynności odrębny protokół. Następnie pouczył o przyczynach nieważności testamentu. Zarówno wnioskodawca, jak i żaden z uczestników postępowania nie zakwestionowali ważności przedmiotowego testamentu.

Wnioskodawca nie potrafił podać dokładnych informacji o spadkobiercach ustawowych zmarłego spadkodawczyni - jej rodzeństwie oraz ewentualnych ich dzieciach, Sąd Rejonowy zarządził dokonanie ogłoszeń w trybie art. 672 k.p.c. i nast., wzywając ewentualnych spadkobierców do zgłoszenia się i udowodnienia w ciągu sześciu miesięcy od ukazania się ogłoszeń swoich praw do spadku (nabycia spadku) po I. S.

W przewidzianym powyżej terminie nikt się nie zgłosił i nie udowodnił nabycia spadku po I. S.

Dokonując interpretacji testamentu własnoręcznego z dnia 02 października 1985 r., Sąd Rejonowy miał na uwadze, iż, po pierwsze został on sporządzony blisko 22 lata przed śmiercią I. S., zaś po drugie, że składa się on z dwóch wyraźnie wyodrębnionych części, z których pierwsza zawiera rozrządzenie głównym (zasadniczym, wyczerpującym prawie cały spadek) przedmiotem majątkowym, tj. lokalem mieszkalnym, zaś druga (zatytułowana: „Dyspozycje szczegółowe”) obejmuje swoisty „margines” całego majątku spadkowego, przy czym wyraźnie dostrzegalne jest w niej, że spadkodawczyni zależy (zależało), aby te konkretne przedmioty (z drugiej części testamentu) trafiły do wskazanych osób (instytucji).

W ocenie Sądu Rejonowego wolą (...)było uczynienie podmiotu wskazanego w pierwszej części testamentu (tj. (...)w L.) następcą prawnym pod tytułem ogólnym (spadkobiercą), o czym świadczyło także to, że spadkodawczyni nie zależało na tym, żeby wnioskodawca otrzymał konkretny przedmiot majątkowy (lokal mieszkalny), lecz jego wartość (środki pieniężne uzyskane z jego sprzedaży). Ponadto, kolejność wymienianych składników wskazywał jednoznacznie, że tenże lokal mieszkalny był jej zasadniczym majątkiem, zaś pozostałe przedmioty (wymienione w części „Dyspozycje szczegółowe”) nie przedstawiające większej wartości majątkowej należało jedynie rozdysponować. W końcu o tym, że za swojego spadkobiercę uważała ona właśnie (...) w L. (i nikogo innego) świadczyły zdaniem Sądu także zeznania osób, z którymi miała najbliższy kontakt, a więc uczestniczki postępowania K. D. i świadka P. M..

Sąd Rejonowy wskazał, iż skoro spadkodawczyni mając świadomość, że na datę otwarcia spadku nie posiada żadnych oszczędności nie zmieniła treści testamentu, co do rozrządzenia w zakresie tychże oszczędności, a jednocześnie jako podmiot, któremu ma po niej przypaść spadek wskazywała (...), należało przyjąć, iż było dla niej oczywiste, że „zapis” w testamencie o tychże oszczędnościach stał się po prostu (wraz z wyzbyciem się danego składnika majątku) nieaktualny (nie wymagając jednocześnie korekty w treści samego testamentu) i obecnie jedynym spadkobiercą jest właśnie wnioskodawca.

Sąd Rejonowy nie miał wątpliwości, że w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy powinna znaleźć zastosowanie reguła interpretacyjna z art. 961 k.c., w oparciu o którą następcą prawnym pod tytułem ogólnym (spadkobiercą) I. S. winien zostać uznany (...) w L.. W pierwszej bowiem części testamentu wolą spadkodawczyni było uczynienie swoim jedynym spadkobiercą wnioskodawcy, co przyznaje także - co znamienne, jako, że jest w tymże testamencie wymieniona - K. D., w drugiej zaś dokonała ona zapisów, czyniąc niejako odpowiedzialną za rozdysponowanie wymienionych rzeczy (stanowiących wyposażenie mieszkania) K. D..

Sąd Rejonowy przyjął natomiast, że na tle zaprezentowanego mu materiału dowodowego nie ma podstaw do czynienia ustaleń by spadkodawczyni sporządziła inny testament własnoręczny, o którym twierdziła uczestniczka E. M..

Apelację od powyższego postanowienia wniosła uczestniczka K. D. zarzucając mu brak stanowiska Sądu w kwestii ustalenia sposobu funkcjonowania rozrządzeń testamentowych I. S. dotyczących osoby K. D..

Wskazując na powyższe apelująca wniosła o uzupełnienie sentencji zaskarżonego postanowienia o dodatkową treść jednoznacznie ustalającą uzyskane przez K. D. uprawnienie i obowiązki wynikające z rozrządzenia testamentowego I. S.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki nie mogła zostać uwzględniona.

Na wstępie podkreślić należy, że wnosząc omawiany środek zaskarżenia, uczestniczka postępowania nie kwestionowała merytorycznej poprawności wydanego postanowienia, lecz – uważając, że orzeczeniem swym Sąd winien objąć jeszcze inne kwestie - dążyła do jego uzupełnienia poprzez stwierdzenie, że jest ona „uprawniona do dysponowania całością wyposażenia lokalu spadkodawczyni oraz pobytu w tym lokalu na warunkach określonych dyspozycjami spadkodawczyni zawartych w testamencie z 2 października 1985 r.”

Stanowisko apelującej jest powtórzeniem złożonego przez nią w dniu 2 października 2012 r. wniosku o uzupełnienie orzeczenia, który został prawomocnie oddalony postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 3 grudnia 2012 r.

Już z tej przyczyny apelacja jest bezpodstawna.

Gdyby jednak mimo wszystko podjąć próbę oceny zasadności apelacji, to należy stwierdzić, że wskazane w niej zarzuty są całkowicie chybione.

Treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku wyznacza art. 677 § 1 i 2 k.p.c. a wynika z niego, że w postanowieniu wymienia się osobę spadkodawcy, wszystkich spadkobierców, którym spadek przypadł, oraz określa się wysokość udziałów przypadających poszczególnym spadkobiercom. Na etapie stwierdzenia nabycia spadku poza zakresem kognicji sądu pozostają natomiast inne kwestie, takie jak: skład majątku spadkowego, obciążenie długami, zawarcie przez spadkodawcę w testamencie zapisów czy poleceń a także w jaki sposób spadek został przyjęty. Sąd stwierdzając nabycie spadku nie stwierdza w sentencji postanowienia także innych okoliczności, w szczególności nie wymienia zapisobierców, osób uprawnionych do zachowku ani innych osób mających roszczenia w stosunku do poszczególnych praw majątkowych należących do spadku (por. m.in. orz. SN z 25 lipca 1950 r. ŁC 649/50, PN 1950, nr 11-12, s. 515 oraz orz. SN z 18 lutego 1994 r. III CRN 138/92, nie publ.). Zamieszczenie zatem w sentencji postanowienia o obowiązku wykonania przez spadkobierców zapisu na rzecz apelującej naruszałoby art. 677 § 1 k.p.c.

Na marginesie można tylko wskazać skarżącej – jak to już uczynił Sąd Rejonowy w uzasadnieniu w/w postanowienia z dnia 3 grudnia 2012 r. – że w przypadku czynienia przez spadkobiercę przeszkód co do realizacji zapisów w testamencie, zapisobiorcom przysługuje skuteczne roszczenie o wykonanie zapisu (art. 970 k.c.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.